

Tibirke Bakker – Naturplejeemner

Anna Bodil Hald.
Natur & Landbrug ApS
www.natlan.dk

November 2018

**Græs-arter og sand-star trives
alt for godt, hvor der
har været et stort træ.**

**Fæld i tide, så hedens arter
ikke fortrænges.**

**Fårene sikrer, at de uønskede gyvel-planter ikke sætter frø.
Gyvel står pelset (bidt ned). De er ikke væk, men sætter ikke frø**

**De uønskede gyvel-planter kan vokse fra fårene i højden.
Uden græsning sætter gyvel mange frugter/bælge.**

Ugræsset

**Hedelyng planterne dør efter 25-30 år, hvis den ikke forynges.
Her senil hedelyng under hendøen**

Hedelyng forynges på myretuer.

Mos kan også bidrage til foryngelse af hedelyng

**Myrer bygger bo i træstub.
Fremmer hedelyng**

**Ved undergræsning
overvokser sand-star
hedelyng tuerne og
myrerne flytter væk.**

**Revling invaderer hedelyng områder.
Hedelyng dør.**

**Revling spises ikke af de græssende dyr,
så de går udenom.**

**Revling hører hjemme på heden,
men bør begrænses, da den ikke giver
plads til andre hede-arter**

Både får og især lidt tungere dyr som hest og kvæg tramper hedelyng, så grene knækker. Herved forynges hedelyng - nye skud

**Nogle af hedens
gode følgearter:**

**Blåmunke
Sandskæg
Rensdyrlav**

**Bemærk bar bund.
Det giver liv til insekter mv.**

Fårene kan ledes rundt i området med vandkar og saltsten.

Områder kan hegnes fra midlertidigt med låger og temporære hegn

**Fårehegn uden strøm hhv.
Heste-/kreaturhegn med strøm**

Hestefold med opvækst af birk

hhv. hestefold med gyvel med bælg

Blomstring (gul snerre og alm. kongepen)
i hestefold ved græsningspause

